

“Ne damo našu rijeku!” poruka je sa mirnog okupljanja mještana Kruščice i predstavnika Koalicije za zaštitu rijeka BiH održanog danas ispred kantonalnih institucija u Travniku povodom nelegalne gradnje mini hidroelektrana na rijeci Kruščici.

Okupljanju je prethodilo ročište za mHE Kruščica 2, koje je održano u ponedjeljak, 12. novembra u Travniku. Ročište za mHE Kruščica 1 zakazano je za 23. novembar.

Mirnim okupljanjem, mještani zajedno sa Koalicijom za zaštitu rijeka BiH žele podići svijest javnosti o posljedicama koje bi izgradnja ovih postrojenja izazvala po životnu sredinu i kvalitet života mještana.

Očekujemo da će sud sagledati sve okolnosti pod kojima su investitori dobili dozvole, a koje su ishodovane na način koji nije u skladu sa zakonom. Očekujemo da će ih staviti van snage!”, istakla je Mika Tibolt, predsjednica MZ Kruščica.

U Koaliciji za zaštitu rijeka BiH ističu da okupljanjem žele dati podršku mještanima Kruščice u borbi protiv nelegalne izgradnje mHE Kruščica 1 i 2 te u njihovoj borbi za ostvarenje osnovnog ljudskog prava na pristup pitkoj vodi.

Mještani Kruščice nemaju pristup pitkoj vodi niti uređen sistem vodosnabdijevanja, iako se sa ove rijeke već 49 godina vodom snabdijevaju Zenica i Vitez. Pravo na vodu uključuje i pravo pristupa postojećim zalihama vode koje su potrebne za uživanje ovog prava, kao i pravo na slobodu od zagađenja vodenih resursa. Mještanima Kruščice je to pravo uskraćeno. Prema Zakonu o vodama, u oba entiteta, korištenje vode za vodosnabdijevanje, sanitarne potrebe i potrebe protivpožarne zaštite ima prednost u odnosu na korištenje vode za ostale namjene, uključujući i njenu upotrebu za proizvodnju električne energije-, ističu u Koaliciji. Na rijeci Kruščici privatni investitori prilikom nabavke dozvola za gradnju dvije mini hidroelektrane nisu ispoštovali procedure. Prema prostornom planu općine Vitez za period 2005. - 2025. godine, područje MZ Kruščica je bilo zaštićeni park prirode još od perioda Austrougarske. Međutim, ovaj prostorni plan je izmijenjen 09. marta 2016. godine i to samo u dijelu područja rijeke Kruščice kako bi bila omogućena izgradnja mHE Kruščica 1 i Kruščica 2.

U avgustu prošle godine, specijalna policija Srednjobosanskog kantona je upotrijebila prekomjernu silu i brutalno sklonila sa mosta žene Kruščice, koje su mirno protestovale, te nastavila zastrašivanje i progon mještana i u narednim danima. Investitor je ponovo pokušao da započne radove 17. augusta 2018. ali je i tada spriječen od strane mještana. Firma Genna je navodno od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona dobila rješenje za urbanističku saglasnost, kao i rješenje za građevinsku dozvolu, ali oni su okolišnu dozvolu pravosnažno izgubili. Kantonalni sud u Novom Travniku je 27. marta 2018. pravosnažno poništio okolišnu dozvolu za izgradnju mHE Kruščica 1. Za mHE

Kruščica 2 se i dalje vodi sudski postupak.

Krajnji cilj ove borbe je da se području Kruščice vrati status parka prirode kako bi i buduće generacije mogle uživati u njenim ljepotama, a mještani dobili pristup pitkoj vodi.

Izvor: czzs.org